

تأملات فلسفی در روایات رساله

«خزانه‌ی چهل گوهر شب چراغ»

مبتنی بر حکمت صدرایی

www.ketab.ir

سرشناسه	:	زارعی، سمیه
عنوان قراردادی	:	چهل گوهر شب چراغ، شرح
عنوان و نام پدیدآور	:	تأملات فلسفی در روایات رساله «خزانه‌ی چهل گوهر شب چراغ» مبتنی بر حکمت صدرایی / سمیه زارعی
مشخصات نشر	:	کرمانشاه: بنیان مرصوص، ۱۳۹۶
مشخصات ظاهری	:	ج، ۱۳۶ ص
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۹۷۸۲۶-۰-۴
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
موضوع	:	حسن زاده‌آملی، حسن، ۱۳۰۷ - . چهل گوهر شب چراغ -- نقد و تفسیر
موضوع	:	احادیث شیعه -- قرن ۱۴ -- نقد و تفسیر
موضوع	:	حکمت متعالیه
شناسه افزوده	:	حسن زاده‌آملی، حسن، ۱۳۰۷ - . چهل گوهر شب چراغ، شرح
رده بندی کنگره	:	۱۳۹۶ ج ۱۴ / ح ۹ / BP۱۳۷
رده بندی دیویی	:	۲۰۱
شماره کتابشناسی ملی	:	۵۸۱۴

تأملات فلسفی در روایات رساله «خزانه‌ی چهل گوهر شب چراغ»

مبتنی بر حکمت صدرایی

نویسنده	سمیه زارعی
چاپ	اول، بهار ۱۳۹۶
شمارگان	۱۰۰ نسخه
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۹۷۸۲۶-۰-۴
قیمت	۱۳۵۰۰۰ ریال
ناشر	انتشارات بنیان مرصوص

کرمانشاه، تعاون، ایستگاه اول، دور میدان نبوت، روبه روی بوستان پیوند

تلفن: ۰۸۳۳۴۲۱۸۹۲۵ - ۰۹۱۸۷۳۷۲۷۱۰

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
متن و ترجمه‌ی رساله «خزانه‌ی چهل گوهر شب چراغ»	۱
تأملات فلسفی در روایات	۴۷
وجودشناسی	۴۸
وجود	۴۸
ماهیت	۴۹
اصالت وجود	۵۰
دلایل اصالت وجود	۵۲
تخصّص وجود	۵۳
وجود انتزاعی و وجود حقیقی	۵۵
رابطه وجود و ماهیت	۵۵
حق و حقیقت	۵۶
حقیقت	۵۶
حق و معانی آن	۵۷
برهانی بر وجود خدا	۶۱
تقریر حکیم سبزواری از برهان صدیقین	۶۲
تقریر علامه طباطبائی از برهان صدیقین	۶۲
تقریر ملاصدرا از برهان صدیقین	۶۳
اثبات حق در روایات	۶۴
وحدت و کثرت	۶۶
دیدگاه‌های مربوط به وحدت وجود و کثرت موجود	۶۶
وحدت تشکیکی	۶۷
وحدت شخصی	۶۸

۶۹	 وحدت وجود از دیدگاه ملاصدرا
۷۴	 رابطه فقری
۷۴	 وجود فقری
۷۵	 مناط نیاز به علت
۷۸	 فاعلیت و آفرینش الهی
۷۸	 علت آفرینش از دیدگاه صدر المتألهین
۷۹	 کیفیت آفرینش از دیدگاه صدر المتألهین
۸۲	 اضافه اشراقی
۸۴	 آفرینش و تجلی
۸۴	 مقدمه اول: اعتبارات وجود
۸۷	 مقدمه دوم: پیش نظام عرفانی
۹۴	 مقدمه سوم: تشان و تجلی به جای علیت (نه آن و نحوه بودن مخلوقات)
۹۶	 مقدمه چهارم: قاعده‌ی بسیط الحقیقه کل الاشیا و اسرار منها
۹۷	 تبیین حقیقت آفرینش از نگاه ملاصدرا (تجلی)
۱۰۱	 صادر نخستین
۱۰۱	 قاعده‌ی الواحد
۱۰۲	 قاعده‌ی امکان اشرف
۱۰۳	 صادر اول
۱۰۵	 حقیقت محمدیه
۱۰۷	 عوالم خلقت
۱۰۷	 مراتب طولی خلقت
۱۱۱	 معراج و عالم مثال
۱۱۱	 عالم مثال
۱۱۷	 حرکت استکمالی
۱۱۷	 تعریف حرکت استکمالی
۱۱۸	 مقام استکمالی نفس
۱۱۹	 اکوان وجودی نفس در حرکت استکمالی
۱۲۰	 منازل حسی، خیالی و عقلی در استکمال ادراک از دیدگاه ملاصدرا

۱۲۱	 منزل فوق عقلی در استكمال وجودی انسان
۱۲۴	 مقام سعادت
۱۲۴	 سعادت
۱۲۵	 کارکرد علم و عمل در سعادت انسان از منظر ملاحظه‌درا
۱۲۸	 علم‌شناسی
۱۲۸	 تعریف علم
۱۲۹	 ویژگی‌های علم
۱۳۰	 اقسام علم
۱۳۲	 جایگاه علمی کمال آفرینی علم مبتنی بر مراتب مختلف آن
۱۳۲	 علوم مؤثر در کمال انسانی
۱۲۶	 معرفت الهی
۱۳۶	 حکمت و معرفت الهی
۱۳۸	 راه نیل به معرفت الهی
۱۴۱	 عمل و عبادت
۱۴۱	 فلسفه عبادت
۱۴۲	 چرایی وضع عبادات
۱۴۳	 مراتب فوه عملیه
۱۴۵	 عشق به عبادت
۱۴۷	 رابطه حبی
۱۴۷	 مفهوم محبت از دیدگاه ملاحظه‌درا
۱۴۸	 محبت خداوند به مخلوقات
۱۵۰	 سریان عشق در هستی
۱۵۲	 محبت آدمی به خداوند
۱۵۳	 ویژگی آدمی در رسیدن به مقام محبت
۱۵۵	 مقام محبی و مقام محبوبی
۱۵۶	 محبت خداوند به انسان‌های دارای کمال
۱۶۰	 موانع رسیدن به سعادت
۱۶۰	 موانع رسیدن به عقل فعال
۱۶۵	 انسان کامل و نقش آن در نظام هستی

۱۶۶	 انسان کامل
۱۶۸	 جایگاه انسان کامل در نظام هستی
۱۶۹	 انسان کامل مصراط مستقیم الهی
۱۷۰	 کتاب جامع الهی
۱۷۳	 منابع

www.ketab.ir

هو الهو

مقدمه:

آموزه‌های فلسفه اسلامی به‌ویژه حکمت متعالیه، از سرچشمه‌های دین به‌خصوص قرآن و روایات بهره فراوانی جسته‌اند؛ اما این بهره‌ها مبتنی بر دغدغه‌ها و تأملات فیلسوفان و حکیمانی اسلامی بوده است. به همین خاطر برخی گمان برده‌اند که میان فلسفه اسلامی و آموزه‌های اسلامی، ضرورت تفکیک انکارناپذیر است. ما در این دو منظر می‌توان بر این مسئله توجه نمود. نخست آنکه در آثار حکیمان متأله بهره‌های فراوانی از آیات و روایات به‌عنوان مقدمه استدلال به چشم می‌خورد؛ و دوم آنکه الهام و انتاج‌های بسیاری از آیات، قرآن، نزد فیلسوفان و حکیمان در منشور اندیشه‌هایشان مشهود است که لازم می‌نماید صاحبان قلم و اندیشه‌ی اسلامی با خوانشی از مباحث روایی و قرآنی بر مبنای قواعد فلسفی و نیز بررسی روایی از قواعد حکمی تحقق و ارائه نمایند.

رساله‌ی «خزانه چهل گوهر شب چراغ» نکته‌ی ۷۰۱ از کتاب ۱۰۰۱ نکته است که حضرت علامه ذوالفقون حسن‌زاده آملی، ضمن انتخاب چهل گوهر عرفانی از آسمان درخشان روایات شریف اسلامی، به شرح و بیان کوتاه و نغز آن‌ها پرداخته است.

به اعتقاد نگارنده‌ی این کتاب، بسیاری از روایات ارائه‌شده در این رساله، می‌تواند به‌عنوان شاهدی بر عقاید حکمت صدرایی باشد. در متن حاضر، تلاش بر آن نهاده شده است تا در کنار ترجمه روان و فصیح روایات این کتاب، قواعد و نگرش‌هایی از حکمت متعالیه صدرالم تألهین را به فراخور روایات منتخب این رساله که می‌تواند در مباحث حکمت و فلسفه متعالیه صدرایی مفید فایده باشد، انتخاب و در صورتی موجز، بیان گردد.